

Sygn. akt II K 578/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 października 2015 roku

Sąd Rejonowy w Ostrowi Mazowieckiej II Wydział Karny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Danuta Kwiatkowska

Protokolant: referent stażysta Karolina Rakowiecka

w obecności Prokuratora Zbigniewa Chmielewskiego oraz oskarżyciela posiłkowego W. T.

po rozpoznaniu dnia 25 marca 2015 roku, 04 maja 2015 roku, 17 czerwca 2015 roku, 31 sierpnia 2015 roku, 21 października 2015 roku

sprawy **P. T. (1)**, syna K. i E. z d. T., ur. (...) w C.

oskarżonego o to, że:

W dniu 23.07.2014 roku w miejscowości T. (...), gm. B., rejon O. uderzył otwartą pięścią w głowę W. T., czym spowodował obrażenia ciała w postaci wstrząśnienia mózgu, złamania ściany przyśrodkowej oczodołu prawego z krwiakiem przyściennym w oczodole i krwią w sitowiu prawym, złamania dna oczodołu prawego z przemieszczeniem odłamu do światła zatoki, odmy oczodołu prawego, złamania kości nosa z przemieszczeniem, naruszając czynności narządu ciała na okres powyżej 7 dni,

tj. o czyn z art. 157§1 kk

orzeka:

1. oskarżonego **P. T. (1)** uznaje za winnego tego, że dniu 23.07.2014 roku w miejscowości T. (...), gm. B., rejon O. uderzył pięścią w głowę W. T. oraz kopał go po głowie i całym ciele, czym spowodował obrażenia ciała w postaci wstrząśnienia mózgu, złamania ściany przyśrodkowej oczodołu prawego z krwiakiem przyściennym w oczodole i krwią w sitowiu prawym, złamania dna oczodołu prawego z przemieszczeniem odłamu do światła zatoki, odmy oczodołu prawego, ślepoty oka prawego, złamania kości nosa z przemieszczeniem, czym spowodował ciężki uszczerbek na zdrowiu pokrzywdzonego, tj. występku z art. 156§1 kk i za to na podstawie art. 156§1 kk skazuje go i wymierza mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;
2. na podstawie art. 69§1 i 2 kk i art. 70§1 kk wykonanie orzeczonej w punkcie pierwszym kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesza na okres próby wynoszący 2 (dwa) lata;
3. na podstawie art. 71§1 kk orzeka wobec oskarżonego karę grzywny w wysokości 150 (sto pięćdziesiąt) stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 20 (dwadzieścia) złotych;
4. na podstawie art. 46§2kk orzeka od oskarżonego P. T. (1) na rzecz pokrzywdzonego W. T. nawiązkę w kwocie 10.000 (dziesięć tysięcy) złotych;
5. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty procesu w kwocie 691,59 zł (sześćset dziewięćdziesiąt jeden złotych pięćdziesiąt dziewięć groszy) w tym 480 (czteryście osiemdziesiąt) złotych tytułem opłaty;

6. zasądza od oskarżonego na rzecz oskarżyciela posiłkowego W. T. kwotę 648,- (sześćset czterdzieści osiem) złotych tytułem zwrotu wydatków.

Sygn. akt II K 578/14

UZASADNIENIE

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 23 lipca 2014 roku oskarżony P. T. (1) zadzwonił do pokrzywdzonego W. T. i powiedział mu, by wyszedł za stodołę. Obie nieruchomości, na których mieszkają strony są położone w miejscowości T. i graniczą ze sobą. Pokrzywdzony przyszedł we wskazane miejsce, oskarżony już na niego czekał w towarzystwie swojej matki E. T. (1). Oskarżony i pokrzywdzony sprzeczali się. W pewnym momencie oskarżony uderzył pokrzywdzonego w twarz, a E. T. (1) szarpnęła pokrzywdzonego za koszulkę. Pokrzywdzony W. T. przewrócił się na ziemię. Wówczas oskarżony wielokrotnie kopnął leżącego pokrzywdzonego po całym ciele, w tym po głowie i po twarzy. Jeden z ciosów trafił w oko prawe. Po tym pokrzywdzony stracił przytomność.

Gdy pokrzywdzony ocknął się, był cały zakrwawiony. Doszedł do domu, obmył się z krwi. Następnie przyjechali do niego D. T. i S. Z., którzy zwieźli siano z pola. Pokrzywdzony nie pracował razem z nimi.

Pokrzywdzony czuł się coraz gorzej i około godziny dwudziestej poprosił swoją matkę o wezwanie pogotowia. Przybyli na miejsce ratownicy medyczni zdecydowali o przewiezieniu pokrzywdzonego do szpitala. Przeprowadzone badania wykazały, że pokrzywdzony doznał licznych obrażeń ciała, tj. wstrząśnienia mózgu, złamania ściany przyśrodkowej oczodołu prawego z krwiakiem przyściennym w oczodole i krwią w sitowiu prawym, złamania dna oczodołu prawego z przemieszczeniem odłamu do światła zatoki, odmy oczodołu prawego i złamania kości nosa z przemieszczeniem oraz pourazowej ślepoty oka prawego. Konieczna była operacja. Wskazane obrażenia, przede wszystkim zaś ślepotą oka prawego, są obrażeniami trwałymi, nieodwracalnymi i ciężkimi.

Oskarżony jest młody, zdrowy, pracuje, nie ma dzieci, jest kawalerem. W przeszłości nie był karany za jakiegokolwiek przestępstwo.

Dowód:

- zeznania pokrzywdzonego k. 168-169
- zeznania świadków: J. T. k. 209-210, S. Z. k. 211, 19-20, D. T. k. 211, 64, T. G. k. 216-217, K. K. (2) k. 217
- częściowo wyjaśnienia oskarżonego k. 167-168
- stenogram k. 182
- obdukcja k. 188
- dokumentacja medyczna k. 12-15, 229, 281
- karta zlecenia wyjazdu zespołu ratownictwa medycznego k. 252-253
- mapa k. 91
- protokół oględzin k. 114-118
- protokół użycia alkometru z załącznikiem k. 3-4,
- opinia biegłego k. 61, 280

- karta karna k. 288

Oskarżony P. T. (1) do winy nie przyznał się. Wyjaśnił, że zadzwonił po wujka, bo chciał wyjaśnić z nim drobne nieporozumienie. Spotkali się na granicy działek, porozmawiali. Wujek go pierwszy uderzył jeden raz. On wujka odepchnął i niechcący uderzył otwartą ręką w twarz. Po tym się rozeszli.

W ocenie Sądu wyjaśnienia oskarżonego są wiarygodne w części, że dzwonił po wujka i był na miejscu przestępstwa. W pozostałej części są niewiarygodne, gdyż nie znalazły potwierdzenia w jakimkolwiek obiektywnym dowodzie zgromadzonym w sprawie, w szczególności zaś w dowodach niezależnych od stron w postaci opinii biegłego i zeznań świadków S. Z., D. T., K. K. (2), T. G..

W aktach sprawy znajduje się obszerna dokumentacja medyczna pokrzywdzonego. Dokumenty te sporządzone w szpitalu stanowią obiektywne i niezależne od stron źródło wiedzy. Na tej podstawie w toku postępowania przygotowawczego biegła wydała opinię odnośnie rodzaju obrażeń doznanych przez pokrzywdzonego i mechanizmu ich powstania. Z opinii biegłej jednoznacznie wynika, że złamanie kości dna oczodołu powstaje najczęściej w wyniku urazu tępym przedmiotem, np. podczas uderzenia w oko.

Wskazane wyżej dowody pozwoliły na ustalenie, jakich obrażeń ciała doznał pokrzywdzony w dniu 23 lipca 2014 roku. Opinia jest jednoznaczna, jasna i należyte uzasadniona. Opinia ta była też podstawą ustalenia mechanizmu powstania obrażeń u pokrzywdzonego. Jednakże w toku rozprawy, a więc po wykonaniu opisanej wyżej opinii, złożony został jeszcze jeden dokument w postaci obdukcji sądowo – lekarskiej (k. 188). Kopia tego dokumentu była dostępna już w toku postępowania przygotowawczego (k. 108), ale z nieznanymi przyczynami nie zainteresowała prokuratora jej treść, w szczególności zaś stwierdzone w punkcie 3 obrażenia w postaci ślepoty pourazowej oka prawego. Stwierdzenia zawarte w tej obdukcji nakazywały ponowne zbadanie rodzaju i rozmiary obrażeń doznanych przez pokrzywdzonego, a więc konieczne było dopuszczenia dowodu z opinii biegłego sądowego w zakresie okulistyki. Biegła zapoznała się z dokumentacją medyczną i dodatkowo wykonała badanie pokrzywdzonego. Z opinii tej wynika, że pokrzywdzony doznał pourazowej ślepoty oka prawego. Obrażenia te są trwałe i nieodwracalne. Są to obrażenia typu ciężkiego. Charakter tych obrażeń wskazuje na to, że powstały one na skutek silnego uderzenia lub kopania i nie mogły powstać na skutek upadku.

W zakresie mechanizmu powstawania obrażeń obie opinie są zgodne i spójne, nie ma najmniejszych podstaw do kwestionowania ich treści. Biegła z zakresu okulistyki wykonywała badanie pokrzywdzonego, a wcześniejsza opinia była wykonana wyłącznie na podstawie dokumentów. W tej sytuacji jest jasne, że druga opinia jest bardziej dokładna. Biegła miała możliwość oceny następstw pobicia, a takiej możliwości nie było w dacie wydawania pierwszej opinii. Także specjalizacja biegłej pozwalała jej lepiej ocenić skutki pobicia pokrzywdzonego. W tej sytuacji Sąd oceniając rozmiar i skutek obrażeń oparł się na drugiej opinii. Należy w tym miejscu podkreślić, że biegły nie określa kwalifikacji prawnej czynu, a jedynie ustala rodzaj obrażeń i stopień naruszenia czynności narządów ciała, co pozwala sądowi na prawidłowe zakwalifikowanie zachowania sprawcy (wyrok SN 2011-01-03 II KK 188/10 OSNKW 2011/2/17).

Mechanizm powstawania obrażeń jest więc jednoznaczny – pokrzywdzony musiał zostać kopnięty w oko.

Opinie biegłych pozwoliły na ustalenie, że pokrzywdzony W. T. i jego matka J. T. opisując mechanizm powstawania obrażeń mówili prawdę. Ich zeznania w tym zakresie są jednoznacznie potwierdzone tymi obiektywnymi, niezależnymi od stron dowodami.

Zeznania pokrzywdzonego W. T. Sąd uznał za wiarygodne także z innego powodu. Pokrzywdzony opisywał okoliczności związane z przyjazdem karetki pogotowia i utrudniania ratownikom wykonywania czynności. Co prawda ratownicy, tj. G. O. (k. 247) i M. C. (k. 248) nie pamiętali tego faktu, ale w aktach sprawy znajduje się stenogram zgłoszenia. Ze stenogramu jednoznacznie wynika, że dyspozytor pogotowia wysłała zespół ratunkowy do pobitego człowieka i zespół ten prosi by przyjechał patrol, gdyż sąsiedzi są agresywni. A warto przypomnieć, że to oskarżony i jego rodzina są sąsiadami pokrzywdzonego.

W toku postępowania obrona wciąż podnosiła wątek doznania obrażeń ciała przez pokrzywdzonego w czasie wykonywania prac w gospodarstwie rolnym. Takie informacje były przekazywane interweniującym na miejscu zdarzenia policjantom, tj. T. G. i K. K. (2). Zeznania funkcjonariuszy policji, osób obcych i niezwiązanych w jakikolwiek sposób ze stronami są wiarygodne. Z zeznań policjantów wynika, że informacje te, m. in. dotyczące upadku pokrzywdzonego z dachu, podawali sąsiedzi pokrzywdzonego, a więc znowu ktoś z rodziny oskarżonego.

Wątek upadku pokrzywdzonego nie znalazł jednak potwierdzenia w jakichkolwiek dowodach. Przede wszystkim mechanizm powstania obrażeń na skutek upadku wykluczyli biegli, co omówiono wcześniej. Sąd przesłuchał też świadków, którzy w dniu 23 lipca 2014 roku pracowali w gospodarstwie pokrzywdzonego, tj. S. Z. i D. T.. Wskazani świadkowie jednoznacznie stwierdzili, że pokrzywdzony żadnych prac z nimi nie wykonywał i widać było na jego twarzy obrażenia. Świadcowie S. Z. i D. T. nie są rodziną stron, nie byli zainteresowani w sprawie, nie musieli chronić siebie czy swoich bliskich. W tej sytuacji Sąd uznał ich zeznania za obiektywne i rzetelne źródło wiedzy.

Mając powyższe na uwadze Sąd ustalił, że dowody niezależne od stron (opinie, dokumentacja medyczna) i zeznania osób obcych potwierdzają okoliczności podawane przez pokrzywdzonego i jego matkę, a negują słowa oskarżonego. Sąd uznał tym samym, że wyjaśnienia oskarżonego są kłamliwe i stanowią wyłącznie linię obrony zmierzającą do uniknięcia odpowiedzialności karnej. Z tych samych powodów Sąd uznał za niewiarygodne zeznania świadków obrony i jednocześnie osób bliskich oskarżonego P. T. (2) k. 212, E. T. (2) k. 212-213, E. T. (1) k. 214-215, K. T. k. 215, S. T. k. 215-216, P. M. k. 217-218. Wymienieni albo w ogóle nie widzieli, co się działo między stronami w dniu 23 lipca 2014 roku, tak jak E. T. (2) i P. M., albo świadomie kłamali osłaniając oskarżonego i jednocześnie siebie.

Pozostałe dowody to dokumenty urzędowe, sporządzone czytelnie i prawidłowo, przez kompetentne organy, w sposób rzetelny i nie budzący zastrzeżeń uczestników postępowania, dlatego też Sąd uznał ich pełną moc dowodową.

Niczego nie wniosły do sprawy zeznania E. R. k. 213-214, 120-121. Tak samo jak kserokopie notatników policyjnych k. 96-110, które są ogólnie mało czytelne.

Sąd zważył, co następuje:

Przestępstwo z art. 156 § 1 kk może być popełnione tylko umyślnie, w tym także z zamiarem wynikowym. Sprawca musi zatem obejmować swą świadomością przynajmniej możliwość spowodowania swym zachowaniem uszczerbku na zdrowiu, i do osiągnięcia takiego skutku dążyć lub się nań godzić. Jest to zamiar ogólny spowodowania uszczerbku na zdrowiu. Sprawca nie musi chcieć spowodować konkretnego skutku wymienionego przez ustawodawcę w treści art. 156 § 1 kk, czy godzić się na jego spowodowanie ani zakładać z góry czasu trwania skutku.

Do okoliczności, na podstawie których należy poczynić ustalenia w zakresie zamiaru sprawcy, zalicza się godzenie w ważne dla życia ludzkiego organy, siłę ciosu, ich wielokrotność, rodzaj i rozmiary użytego narzędzia, głębokość i kierunek ran, rodzaj uszkodzeń ciała, stopień zagrożenia dla życia ludzkiego, lecz również stosunek sprawcy do pokrzywdzonego, jego właściwości i dotychczasowy tryb życia, zachowanie przed popełnieniem przestępstwa, a także pobudki, motywy oraz tło zdarzenia. Uzewnętrznione przejawy zachowania sprawcy pozwalają wnioskować o jego zamiarze (wyrok SA w Łodzi 2013-11-12 II AKa 204/13 LEX nr 1438072).

Oskarżony uderzył i kopał pokrzywdzonego po całym ciele, w tym po twarzy. Każdy przeciętny człowiek zdaje sobie sprawę z tego, że kopanie i uderzanie kogoś po głowie i twarzy, szczególnie w okolicach tak delikatnych i podatnych na urazy organów jak oko, niesie ze sobą duże prawdopodobieństwo powstania poważnych obrażeń ciała.

W akcie oskarżenia czyn oskarżonego zakwalifikowano z art. 157§1kk. Badania pokrzywdzonego przeprowadzone w toku rozprawy wykazały jednak, że doznane przez niego obrażenia ciała są obrażeniami ciężkimi i trwałymi. Z uwagi na zaistniałe skutki pobicia należało zmienić kwalifikację prawną czynu przyjmując występki z art. 156§1kk.

Zgodnie z art. 156 § 1 kk kto powoduje ciężki uszczerbek na zdrowiu w postaci pozbawienia człowieka wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia, innego ciężkiego kalectwa, ciężkiej choroby nieuleczalnej lub długotrwałej, choroby

realnie zagrażającej życiu, trwałej choroby psychicznej, całkowitej albo znacznej trwałej niezdolności do pracy w zawodzie lub trwałego, istotnego zeszpecenia lub zniekształcenia ciała, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

Oskarżony nie był karany. Oskarżony jest młody, zdrowy, pracuje, jest bezdzietnym kawalerem. Oskarżony dopuścił się popełnienia przestępstwa z winy umyślnej. Działał bez żadnego usprawiedliwionego powodu, gdyż bicie nie jest sposobem na rozwiązywanie sporów rodzinnych. Uwzględniając motywację i sposób zachowania się sprawcy, rodzaj i rozmiar ujemnych następstw przestępstwa, właściwości i warunki osobiste sprawcy, sposób życia przed popełnieniem przestępstwa i zachowanie się po jego popełnieniu, a także zachowanie się pokrzywdzonego, mając równocześnie na uwadze cele zapobiegawcze i wychowawcze, które kara ma osiągnąć w stosunku do oskarżonego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa, Sąd orzekł wobec oskarżonego karę 1 roku pozbawienia wolności. Właściwości i warunki osobiste sprawcy nie karanego dotychczas za przestępstwa stanowią przesłankę do warunkowego zawieszenia wykonania kary na okres próby wynoszący 2 lata. Pozytywna ocena postawy oskarżonego ma charakter prognostyczny, prowadzący Sąd do przekonania, że mimo warunkowego zawieszenia wykonania kary sprawca będzie przestrzegać porządku prawnego, a w szczególności nie popełni ponownie przestępstwa.

Na podstawie art. 71§1kk Sąd wymierzył oskarżonemu karę 150 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 20,- złotych. Oskarżony jest młody, zdrowy, bezdzietny, zdolny do wykonywania pracy zarobkowej, co umożliwia mu wykonanie tak ukształtowanej kary. Należy podkreślić, że grzywna jest realną i faktycznie odczuwalną finansową dolegliwością. Jako taka przypomina o nieopłacalności popełniania przestępstw.

Pokrzywdzony złożył wniosek o naprawienie szkody. Skoro wina sprawcy została udowodniona, Sąd z mocy art. 46§1kk, był zobligowany do orzeczenia wobec oskarżonego takiego obowiązku. Jednakże w toku postępowania nie złożone zostały żadne rachunki związane z kosztami leczenia i opieką, więc precyzyjne orzeczenie obowiązku określonego w § 1 art. 46 było znacznie utrudnione. W tej sytuacji Sąd skorzystał z możliwości orzeczenia zamiast tego obowiązku nawiązki, zgodnie z art. 46§2kk. Nawiązka w kwocie 10.000,- złotych obejmuje zarówno uszczerbek majątkowy wynikający z ograniczonej zdolności do pracy jak i krzywdę (uszczerbek niemajątkowy) związany z bólem i cierpieniem.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 627 kpk. Zgodnie z art. 616 § 1 kpk do kosztów procesu należą:

1)koszty sądowe

2)uzasadnione wydatki stron, w tym z tytułu ustanowienia w sprawie jednego obrońcy lub pełnomocnika.

Na koszty sądowe złożyły się wydatki Skarbu Państwa oraz opłata w wysokości 480,- złotych. Wydatki obejmują koszty poniesione w toku postępowania przygotowawczego w kwocie 145,- złotych (k. 125), należności świadków 51,69 złotych (k. 223), opłaty za dokumenty 14,90 złotych i ryczałt za doręczenia 20,- złotych.

Wysokość opłaty ustalono w oparciu o art. 2 ust.1 punkt 3 i art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych. Sąd uznał, że pokrycie przez oskarżonego kosztów sądowych nie będzie stanowiło dla niego znaczącego obciążenia i uciążliwości, a jego sytuacja materialna pozwala w pełni je zaspokoić.

Wysokość wydatków związanych z ustanowieniem pełnomocnika przez oskarżyciela posiłkowego ustalono w oparciu o stawki minimalne określone w § 14 ust. 1 punkt 2 i § 16 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. 2013.461 tekst jednolity). Do chwili wyrokowania nie dołączono do akt jakichkolwiek dokumentów pozwalających na ustalenie innej wysokości poniesionych wydatków.

Sędzia: